

"Kaybolan Oyuncak Dükkânı"
Edmund Crispin
Çev.: Burçin Karamercan
Yapı Kredi Yayınları
Fiyatı: 25 TL

SEVİN OKYAY

Nereye gitti bu dükkân?

Edmund Crispin adıyla dokuz polisiye roman yazan Robert Bruce Montgomery, aynı zamanda çok iyi bir piyanist ve besteciydi. "Kaybolan Oyuncak Dükkânı" en iyi polisiyesi olarak kabul edilir.

Polisiyelerini Edmund Crispin takma adıyla yazan Robert Bruce Montgomery'nin 1946'da çıkan kitabı "Kaybolan Oyuncak Dükkânı" (The Moving Toyshop) aslında az polisiye yazan Crispin'in en beğenilen kitabıydı. Aynı dönemin kadir kıymeti pek bilinmemiş şairi Philip Larkin'e "dostluk ve saygıyla" adanmış "Kaybolan Oyuncak Dükkânı", ülkesinin en seçkin şairlerinden Richard Cadogan'ın azim ve ısrarla yayıncısından avans istemesiyle başlar. Sonunda yeni şiir kitabı için 50 sterlin tatil avansı koparınca, doğru Oxford'un yolunu tutar. Ancak burada umduğu uzun yürüyüşler ve arkadaş ziyaretleri yerine onu başka şeyler bekler: Oxford'a karanlıkta tatsız bir araba yolculuğu ve bir oyuncak dükkânında yaşlı bir kadın cesedi. Derken birisi kafasına bir şeyle vurur. Ertesi sabah yanına polisi alıp geldiğinde ceset ortada yoktur. Ona bakarsanız, oyuncak dükkânı da yoktur. Yerini bir bakkaliye almıştır.

Ama neyse ki, yardımına koşacak biri vardır: Oxford'dan sınıf arkadaşı, şimdi de aynı yerde İngiliz Dili ve Edebiyatı profesörü ve St. Christopher Koleji hocalarından Gervase Fen. Yani, yazar Crispin'in polisiyelerinin başkahramanı olan unutulmaz karakter. O ve çevresindeki ilginç karakterler esrarı çözmek için etrafta koştururken John Dickson Carr karakterlerini hatırlatırlar. Özellikle de "The Blind Barber"dakileri... Sonunda da "Trendeki Yabancılar"da (Strangers on a Train) olduğu gibi kendilerini bir atlıkarıncada bulurlar. Hitchcock'un bu sahne için yazara bir miktar telif hakkı ödediği söylenir.

Şapkası kadar tuhaf

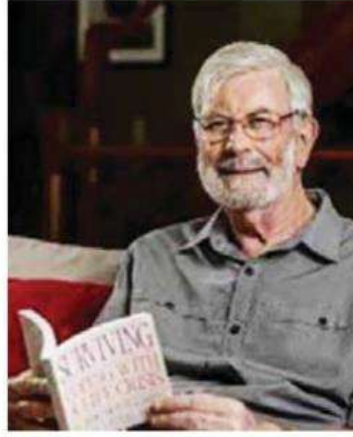
Fen, "Shakespeare'den berbat dizeler" gibi oyunlar oynamayı da sever. Ba-

zen de en büyük zorlukla okunan kitapları ("Ulysses") ve kitaplardaki tiksindirici karakterleri ("Pride and Prejudice/Gurur ve Önyargı"daki "küçük görgüsüz erkek avcısı fingirdek "kızlar" meselâ) bulmaya çalışırlar. Biz kendisiyle tanıştığımızda Gervase Fen 40'lı yaşlarının başında, leylek gibi uzun boylu, mavi gözlü bir hocadır. Onu ilk gördüğümüzde çevresine tehlike saçan LILY CHRISTINE III adlı çok "ufak, gürültülü ve hurdaya çıkmış" spor bir arabadan henüz inmiştir. Zayıf, eksantrik, fevkalade kültürlü ve zeki, esprili ama şapkası kadar da tuhaf bir karakterdir.

Hem besteci hem yazar

Okuldaki odasında bulduğu, vaktiyle sınıf arkadaşı olan şair Richard Cadogan başına gelenleri anlatınca, birlikte Oxford kazan onlar kepçe kayıp dükkânı ve kayıp cesedi aramaya koyulurlar. Bu arayışa zaman zaman okulun çeşitli öğrencileri, Fen'in ahabları ile bir kısmı şüpheli olan kişiler de dahil olur. Kovalamacanın bazı kısımları da son derece eğlencelidir. Özellikle ciddi bir koro provasında ve sinemadaki koşturmacalar...

Crispin'in Fen için St. Johns Koleji öğretmenlerinden W. G. Moore'u kısmen model aldığı söylenir. Gervase Fen kendi döneminden Larkin, Kingsley Amis ve Agatha Christie ile arkadaştı. Ama aynı zamanda besteciydi. İlk polisiyesi ile ilk bestesi, o henüz Oxford'da okurken kabul edilmişti. Bir süre öğretmenlik yaptıktan sonra yazarlık ve bestecilikte karar kıldı. Film müziği (6 "Carry On" filmi) dışında, kilise ve konser müziği de yazdı. ■

Michael Connelly